

# Državni zakonik

za

## kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXVII. — Izdan in razposlan dne 15. novembra 1899.

**Vsebina:** (Št. 215—216.) 215. Dopustilnica za lokalno železnico Kimpolung—Dorna Watra s krilom Požoritta—Louisenthal. — 216. Ukaz o prelozbi uradnega sedeža okrajne sodnije Zatična na Kranjskem.

### 215.

#### Dopustilnica z dne 23. oktobra 1899. l.

za lokalno železnico Kimpolung—Dorna Watra s krilom Požoritta—Louisenthal.

Na podstavi Najvišega pooblastila dodeljujem v porazumu z udeleženi ministristvi delniški družbi „Bukovinske lokalne železnice“ po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, po zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz 1895. l.) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti od družbene postaje Kimpolung čez Požoritto v Dorno Watro s krilom od Požoritte v Louisenthal.

#### §. 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, se podeljuje družbi v členu V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz 1. 1895.) omenjene ugodnosti.

#### §. 2.

Družba je dolžna začeti gradnjo dopuščene železnice precej po dobljenem dovolilu za gradnjo,

in jo izvršiti tako, da bode v kosu od Kimpolunga v Valeputno dodelana najdalje v enem in pol leta, v stičnem kosu od Valeputne v Dorno Watro najdalje v treh in pol leta, računa je od današnjega dne.

Gradnjo krila od Požoritte v Louisenthal je začeti še-le v takem času, da bode dograjeno hkratu z začetkom obrata rudarstva v Louisenthalu. Dodelani železnici je takoj izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po njih obrat ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, ki mine s 4. dnem junija 1893. l.

Da se bode držala gorenjih rokov za gradnjo in da napravi in opremlje železnico dopustilo primerno, naj da družba na zahtevo c. kr. ministrstva za železnice zagotovilo, položivši deset tisoč goldinarjev varščine v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

#### §. 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje družbi pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje družbi tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni korist.



## §. 4.

Družbi se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, ki jih postavi ministrstvo za železnice, in pa po semkaj merčilih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se morebiti dadó v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na znižano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in na to stran bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

## §. 5.

Družba ima pravico v dobavo glavnice za dopuščeno železnico po pogojih in načinih, ki jih postavi državna uprava, najeti prednostni заем, ki je razložen v delne zadolžnice in se obrestuje s 4 odstotki, v imenskem znesku, ki ga določi državna uprava.

Obrazci delnih zadolžnic, ki se izdado, potrebujejo odobrila državne uprave.

## §. 6.

Sicer je smatrati v uvodu oznamenjeno železnico Kimpolung—Dorna Watra s krilom Požoritta—Louisenthal za celokupno sestavno podjetje, ki je predmet N. v. dopustilnice z dne 29. avgusta 1885. l. (drž. zak. št. 141) in naredbe te dopustilnice — toda izvzemši določila, obsežena v §§. 1 do 6 in veljavna zgolj za tam imenovane lokalne železnice — naj veljajo za vse družbene železniške proge kakor enotno podjetje takó:

I. Določila v §§. 7 do 9 in 11 do 13 naj veljajo z merilom, da

- a) veljajo določila gledé vojaških prevozov (§. 7) tudi za črno vojsko obeh državnih polovic, in da vsakikrat veljajoči predpis za vojaški prevoz po železnicah, in pa vsaki čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za družbo moč in veljavo z dnem, ko se prične po družbenih železnicah obrat, predpisi enake

vrste, ki se izdado po tem času, pa se ne objavijo po državnem zakoniku, zadobé za družbo veljavnost tedaj, kadar se ji priznanijo uradoma, in

- b) da ima družba dolžnost po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2. iz l. 1895.), vsaki čas dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno porabo železnic za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še le napravijo in bodo v državnem obratu, in to tako, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih; pri tem pa naj ostane izključeno vsako izrabljanje lokalnih železnic, ki so predmet N. v. dopustilnice z dne 29. avgusta 1885. l. (drž. zak. št. 141) v konkurenčne namene proti družbi.

II. Na mesto določil v §. 10 zgoraj oznamene N. v. dopustilnice, ki se razveljavljajo, naj stopijo naslednje odredbe:

- a) Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnic v številu nabavo vozil, in pa za dotacijo rezervnega zaklada, katerega določi državna uprava, in ki se prav izkažejo, prištevisi interkalarni obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in kar bo res kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi bilo treba po dogradbi železnic še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti napravnici glavnici, če je privolila državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je razdolžiti v času, dokler bode trajalo dopustilo, po razdolžnem črtu, ki ga odobri državna uprava.

- b) Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeni železnici, ko bosta dodelani in v obrat oddani, odkupiti vsaki čas po nastopnih določilih:



1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Če bi se železnica odkupila po preteku dopustilu vztrezaajoče začasne davčne prostosti, tedaj je z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, katere zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta gledé davka prostih prog preračunati davek z dokladami vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od doneska.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni rentni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po §. 131., lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetine teh čistih doneskov.

3. Po zmislu spredaj stojećih določil najdeni poprečni čisti donos je potem družbi kot odškodnino za odkup železnic v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih dne 30. junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Ako bi pa po določilih v odstavku 1 in 2 najdeni poprečni čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni v obrestovanje in razdolžbo nominalne napravne glavnice, ki jo je odobrila državna uprava, železniških prog, ki so predmet odkupa ves čas, dokler traja dopustilo, pri čemer je dati v podstavo za del te napravne glavnice, dobljen z oddajo prednostnih obligacij, štiri-odstotno, za ostali del pa petodstotno obrestovanje, bodi odškodnina, ki jo plača država za odkup železniških prog, v tem, da izplačuje država v še ostali dopustilni dobi spredaj navedeni letni znesek v polletnih obrokih dne 30. junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, in da povrne družbi razen tega rentni davek, ki ga je plačati od te odkupne rente.

5. Državi se pridržuje pravica, da sme kadarkoli namesto še ne dospelih letnih plačil (št. 2 in 3) plačati glavnico, ki je enaka znesku glavnice, računaje obresti od obresti, po štiri od sto na leto, diskontovane vrednosti teh letnih plačil (samo ob sebi umevno odbivši kak pribitek, opravljen v zmislu

končnega določila odstavka 2); pri tem je tisti del teh letnih plačil, ki ustreza potrebščini za obrestovanje in razdolžbo tistega dela odobrene nominalne glavnice, ki se je dobil z oddajo prednostnih obligacij, železniških prog, ki so predmet odkupa, diskontovati po štiri odstotke, ostanek teh plačil pa po pet odstotkov, računaje obresti od obresti.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je računati pri tem po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

6. Po odkupu železnic in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 5, brez daljnjee odplate v bremen čisto last in užitek odkupljenih železnic z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, včevši vozila, iz napravne glavnice narejene gradivne zaloge, kake dovlačnice, ki so last družbe in družbena postranska opravila, in pa iz napravne glavnice narejene obratne in rezervne zaklade, v kolikor niso bili ti že namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

7. Sklep državne uprave o izvrševanju državne pravice odkupa, kateri se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- aa) čas, od katerega se opravi odkup;
- bb) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, kateri morajo bodisi kot pritiklina železniškega podjetja ali iz drugih pravnih naslovov preiti na državo;
- cc) znesek odkupnine, ki jo plača država železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave začasno ovedene odkupne cene (št. 1 do 5) s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

8. Državna uprava si pridržuje pravico, postaviti ob enem, vročivši odkupno izjavo, posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.



Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

9. Družba je dolžna, poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, kateri je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi družba ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve družbe in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamenjene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bosta odkupljeni železnici obratovali za račun države, in potemtakem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pak mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnic do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in druge dolgove.

10. Država si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 7) vknjiži državno lastninsko

pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Družba je dolžna, dati državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago pravne listine, ki bi bile morda še potrebne z nje strani, toda ne na svoje stroške.

Wittek s. r.

## 216.

### Ukaz pravosodnega ministrstva z dne 5. novembra 1899. l.

o preložbi uradnega sedeža okrajne sodnije Zatična na Kranjskem.

Na podstavi §. 2 zakona z dne 11. junija 1868. l. (drž. zak. št. 59) se uradni sedež okrajne sodnije, ustanovljene za okraj Zatična, preloži iz Zatične v Višnjogoro.

Veljavnost tega ukaza začne s 1. dnem januarja 1901. l.

Kindinger s. r.